

NOTAT

15. marts 2019
Sag 2018-17917

Bilag 4.2: Introduktion til indeværende programperiode og status på udmøntning

Sagen vedrører

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse skal i 2019-2020 udmønte 326,3 mio. kr. under regionalfondsprogrammet og 278,7 mio. kr. under socialfondsprogrammet. Nedenfor gives et overblik over anvendelsesmuligheder, restmidler og overordnede regler for brug af midlerne.

Baggrund

Strukturfondsmidlerne skal anvendes inden for de gældende programmer for hhv. Socialfonden og Regionalfonden.

Indsatsområder, hvor der kan gives tilskud

I **regionalfondsprogrammet** kan der gives tilskud til at øge antallet af innovative SMV'er, øge antallet af vækstvirksomheder og forbedre energi- og ressourceeffektiviteten i SMV'er.

- *Indsats: Styrket innovation i SMV'er*
Tilskud til samarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner, der fremmer udviklingen af nye produkter og løsninger med kommercielt sigte. Der kan også gives tilskud til understøttelse af klyngeorganisationer.
- *Indsats: Flere vækstvirksomheder*
Indsatsen er målrettet SMV'er, der har et betydeligt vækspotentiale. Typisk gives tilskud til, at små og mellemstore virksomheder kan købe rådgivning til forretningsudvikling, fx vedrørende digitalisering, automatisering eller eksport.
- *Indsats: Energi- og ressourceeffektive SMV'er*
Tilskud til, at særligt SMV'er forbedrer deres energi- eller ressourceeffektivitet til gavn for både konkurrenceevne og miljø.

I **socialfondsprogrammet** kan der gives tilskud til at øge antallet af iværksættere og øge jobskabelsen i virksomheder, mindske antallet af personer på kanten af arbejdsmarkedet og bidrage til, at flere gennemfører en erhvervs- eller videregående uddannelse.

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 17
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

- *Indsats: Iværksætteri og jobskabelse*
Fremme af iværksætteraktiviteter og kompetenceløft i virksomhederne igennem tilskud til rådgivning af iværksættere, til fremme af iværksætterkultur og til kompetenceløft af medarbejdere og ledere i SMV'er (fx mentorordninger, efteruddannelse m.v.).
- *Indsats: Inklusion via uddannelse og beskæftigelse*
Under indsatsen kan der arbejdes for to mål. 1: at flere unge med særlige udfordringer understøttes i at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. 2: at personer med ingen eller svag tilknytning til arbejdsmarkedet får forbedret deres muligheder for at komme i job. Med dette for øje kan der også ydes tilskud til indslusningsforløb i virksomheder, og der findes særlige muligheder for at yde tilskud til socialøkonomiske virksomheder.
- *Indsats: Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse*
Indsatsen skal resultere i, at flere får en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse igennem eksempelvis talentudviklingsforløb, målrettet vejledning af unge, udvikling af praktikordninger m.v. Indsatsen kan tage form af projekter direkte rettet mod aktiviteter på erhvervsskolerne, eller projekter der indeholder opsøgende indsats i virksomheder med henblik på at få beskæftigede til at opkvalificere sig, fx fra ufaglært til faglært.

Bestyrelsens og overvågningsudvalgets rolle

Inden for de gældende programmer, jf. oven for, beslutter bestyrelsen hvilke temaer mv., der skal udbydes midler inden for gennem ansøgningsrunder samt efterfølgende hvilke projektansøgninger, der skal indstilles til tilskud fra struktur-fondsprogrammerne på baggrund af en række objektive kriterier, som fx kan være forventede resultater, antal deltagende virksomheder, medfinansiering, geografisk dækning mv. En ansøgningsrunde kan fx være et tema som "Digitalisering af små og mellemstore virksomheder" eller en bestemt målgruppe såsom "Unge ufaglærte".

Der er i henhold til EU-reguleringen på området nedsat et såkaldt overvågningsudvalg¹. Erhvervsstyrelsen forestår dialogen med overvågningsudvalget, der bl.a. består i løbende drøftelser af programmernes fremdrift og resultater samt godkendelse af kriterier, der indsnævrer tilskudsmulighederne i forhold til, hvordan disse er beskrevet i programmerne. Vælger bestyrelsen derfor at målrette en ansøgningsrunde mod fx en branche eller at fokusere på kompetenceudvikling inden for bestemte områder, fx digitalisering, vil overvågningsudvalget skulle godkende disse kriterier, før en ansøgningsrunde kan åbnes.

Krav om fremdrift i investeringer og forbrug

Bestyrelsen skal indstille om alle midlerne inden udgangen af 2020, og projekterne skal ifølge EU-reglerne have anvendt midlerne inden udgangen af 2023.

¹ Overvågningsudvalget er et bredt sammensat udvalg og omfatter fra 1. januar 2019 erhvervs- og arbejdsmarkedsorganisationer, NGO'er, ministerier, KL, Danske Regioner og kommunekontakttrådene (KKR). Udvalget er sammensat på embedsmandsniveau. Forvaltningsmyndigheden er formand og sekretariat for Overvågningsudvalget, der typisk mødes to gange årligt.

Forvaltning af midlerne, herunder kontrol og revision

Der gælder nogle generelle principper for strukturfondsprojekter i perioden 2014-2020.

Det er et grundlæggende krav, at projekter skal være additionelle. Det vil sige, at de projekter, der opnår tilskud fra strukturfondene, ellers ikke ville kunne gennemføres i samme omfang og tidsrum. Samtidig må projekterne ikke gennemføre aktiviteter, der gennemføres som følge af anden lovgivning.

Midlerne fra strukturfondene skal generelt medfinansieres med minimum 50 pct. Dette kan ske ved kontant medfinansiering eller via timer, der bliver beregnet via den faktisk udbetalte løn eller en fastlagt standardsats. Når medfinansieringen består af timer, er dokumentationskravene større end ved kontant medfinansiering, fordi det skal dokumenteres, at timerne rent faktisk har den værdi, som de opgøres til i beregningen af egenfinansieringen.

Region Sjælland er i strukturfondssammenhæng en overgangsregion og er derfor underlagt særlige vilkår. Det betyder bl.a., at støtteprocenten her kan være op til 60 pct., og at visse midler er reserveret til indsatser i Region Sjælland.

Tilskud fra strukturfondsprogrammerne bliver udbetalt på baggrund af dokumenterede afholdte og betalte udgifter. Dokumentations- og bilagssporet skal være gennemsigtigt og følge revisionsstandarder. Udgifterne skal endvidere være projektrelevante og ligge inden for projektperioden. Projekter, der har fået EU-tilskud, skal kunne retfærdiggøre deres udgifter, uanset om de har succes eller ej.

Ud over disse generelle principper skal udmøntningen af strukturfondsmidlerne overholde en række kontrolregler, som er lavet i en europæisk kontekst og skal fungere i alle kroge af EU. De skal sikre, at pengene bruges inden for de givne strategiske rammer og forhindre svindel med skatteborgernes penge.

Erhvervsstyrelsen har ansvaret for at udmønte midlerne korrekt i overensstemmelse med de operationelle programmer og kontrolreglerne. Strukturfondsmidlerne skal anvendes til støtteberettigede projekter og aktiviteter. Erhvervsstyrelsens fejlprocent skal være under 2 pct. Ved højere fejlprocenter risikerer Erhvervsstyrelsen at skulle kræve penge tilbage fra de projekter, hvor fejlene er konstateret, og betale pengene tilbage til EU.

EU-midlernes kontrolinstanser findes på flere niveauer. Der gælder dels det almindelige nationale tilsyn med forvaltning af offentlige midler (Rigsrevisionen og statsrevisorerne) og dels et europæisk niveau af kontrol (Kommissionen og Revisionsretten). Derudover er der projekternes egen revision og den nationale revisionsmyndighed.

I EU-forhandlingerne om den juridiske ramme for den kommende periode 2021-2027 støtter regeringen forenklinger af de administrative regler.

Status

Tabel 1 og 2 giver et overblik over de strukturfondsmidler, som endnu ikke er disponeret, og som bestyrelsen dermed skal indstille om i 2019-2020. Bestyrelsen vil også komme til at råde over midler fra den såkaldte resultatreserve. Nogle af de forventede midler fra resultatreserven er bundet til bestemte indsatsområder, mens andre kan fordeles mere frit indenfor programmerne. Det er overvågningsudvalgets opgave at træffe beslutning om fordelingen efter indstilling fra Erhvervsstyrelsen. Bestyrelsen vil blive inddraget forud for beslutningen for at sikre sammenhæng til strategien for decentral erhvervsfremme.

Tabel 1. Regionalfondsmidler, som bestyrelsen skal udmønte i 2019-2020, mio. kr.

	Frie rammer (heraf fra forventet resultatreserve) (mio. kr.)
<i>1. Styrket innovation i SMV'er</i>	65,8 (40,1)
<i>2. Flere vækstvirksomheder</i>	158,4 (31,9)
<i>3. Energi- og ressourceeffektive SMV'er</i>	81,7 (0,0)
<i>Yderlige resultatreserve til fordeling på 1 og 2</i>	20,4

Anm.: Opgjort pr. 12. marts 2019, inkl. indstillinger fra regionale vækstfora, med forbehold for Kommissionens godkendelse af resultatreserven. Kilde: Erhvervsstyrelsen

Tabel 2. Socialfondsmidler, som bestyrelsen skal udmønte i 2019-2020, mio. kr.

	Frie rammer (heraf fra forventet resultatreserve) (mio. kr.)
<i>1. Iværksætteri og jobskabelse</i>	137,6 (83,2)
<i>3. Inklusion via uddannelse og beskæftigelse</i>	44,2 (4,2)
<i>4. Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse</i>	89,2
<i>Til fordeling på 1 og 3 (kun Sjælland)</i>	7,7 (7,7)

Anm.: Opgjort pr. 12. marts 2019, inkl. indstillinger fra regionale vækstfora, med forbehold for Kommissionens godkendelse af resultatreserven. Kilde: Erhvervsstyrelsen